

Z tajnej charakterystyki KWMO w Rzeszowie

„Zastęp Rysiów”, „Stalowi Polacy”, „Wolność i Sprawiedliwość” (2)

Ciąg dalszy z poprzedniego numeru

Wykaz napadów [akcji dywersyjnych] dokonanych przez „Zastęp Rysiów”...:

1. W miesiącu marcu 1946 grupa członków pod dowództwem J. Umińskiego, uzbrojona w broń palną i granaty dokonała napadu na Komitet Powiatowy PPR w Mielcu, gdzie po sterroryzowaniu będących tam osób zrabowała maszynę do pisania i różne dokumenty. Po dokonaniu rabunku J. Umiński wrzucił do gabinetu sekretarza Komitetu kilka granatów, w wyniku czego zniszczono częściowo budynek i urządzenia wewnętrzne.

2. W miesiącu styczniu 1946 r. dowódca organizacji i nieznana ilość członków, uzbrojeni w broń palną, dokonała napadu na lokal Komitetu Powiatowego PPS w Mielcu, gdzie po sterroryzowaniu pracowników Komitetu zrabowała maszynę do pisania oraz różne dokumenty partyjne.

3. W dniu 11 grudnia 1950 r. siedmioosobowa grupa pod dowództwem J. Umińskiego uzbrojona w broń palną i granaty, dokonała napadu na posterunek MO w Niepołomnicach wojew. Kraków. Po sterroryzowaniu dwóch funkcjonariuszy Fr. Siwka i J. Rogożę - zrabowano dwa automaty PPSza z trzema magazynkami oraz różnego rodzaju tajne dokumenty.

4. W tym samym czasie organizacja pod dowództwem Umińskiego dokonała napadu na Urząd Pocztowy w Niepołomnicach woj. Kraków, gdzie po sterroryzowaniu pracowników poczty zrabowano 11.933 złotych i znaczki skarbowe wartości 758 złotych. Po dokonanych napadzie, uczestnik napadu Jerzy Dębicki zniszczył centralę telefoniczną.

Straty z tytułu działalności wymienionej organizacji /nie licząc aspektu politycznego/ przedstawiają się następująco:

- zrabowano w wyniku napadów terrorystyczno-rabunkowych 125.810 złotych,

Dane członków organizacji ilustruje poniższa tabela:

Pochodzenie społeczne				Przynależność polityczna po wyzwoleniu				Wykształcenie obecnie				Zawód obecny			
inteligentkie	chłopskie	drobniomieszczańskie	brak danych	członków PZPR	członków ZMP	bezpартyjnych	brak danych	wyższe	średnie	podstawowe	brak danych	student	nauczyciel	pracown. umysłowy	brak danych
7	3	2	1	1	-	5	7	11	1	-	1	-	1	5	7

stanowiące własność państwową i spółdzielczą, 2 automaty PPSza, powielacz, 4 maszyny do pisania,

- zniszczenie granatami lokal Komitetu Powiatowego PPR w Mielcu i zabranie tajnych dokumentów z Posterunku MO i Komitetów Powiatowych PPR i PPS w Mielcu,

- zniszczenie centrali telefonicznej w Urzędzie Poczтовым w Niepołomnicach oraz rabunek kilkunastu pieczęci różnej treści pocztowych i Rady Narodowej.

Strat w ludziach nie było.

II. Przeciwdziałanie

Rozpracowaniem i likwidacją całej organizacji zajmował się Wydział III SB w Krakowie. Aresztowania i likwidacja magazynów broni miała miejsce 7 listopada 1951 r.

W materiałach będących w archiwum Wydz. „C” KWMO w Rzeszowie brak jest konkretnych danych co do ilości aresztowanych i skazanych członków i współpracowników organizacji, jak też innych danych do opracowania i charakterystyki w myśl schematu.

Z uwagi na to, że większa część członków organizacji w okresie działalności tj. 1948-1951 zamieszkiwała i przejawiała działalność na terenie Krakowa oraz ze względu na to, że Kraków jest w posiadaniu całości materiałów - które będzie opracowywał - nie zachodzi potrzeba ich wypożyczenia.

Indeks nazwisk członków i pomocników występujących w charakterystyce: Debicki Jerzy, Fila Sławomir - pomocnik, Kamiński Tadeusz, Kwaśniewski Tadeusz, Łojczyk Adam, Łosicki Zbigniew, Maziarzewski Zbigniew, Michoński Franciszek (po tym nazwisku jedno nazwisko jest zamazane - nie wiadomo czy jeszcze przez funkcjonariusza SB, czy też IPN w Rzeszowie), Rink Ryszard, Ryś Maria - pomocnik, Stachiewicz Roman, Umiński Józef, Wnęk Stanisław, Wyczalek Tytus, Zawadzki Jerzy.

Cdn.

Opr. Włodzimierz Gąsiewski

Jerzy Dębicki podczas uroczystości 3 Maja 2014 r. w Mielcu. Fot. W. Gąsiewski. Uwaga! W poprzednim numerze zamieściliśmy zdjęcie Józefa Umińskiego z czasów harcerskich, podpisując je jako Jerzy Dębicki. Poniżej jeszcze raz publikujemy zdjęcie z właściwym podpisem.

Józef Umiński w młodości w mundurze harcerskim (zb. arch. rodz. Dębickich)

Źródła: Charakterystyka nr 48 reakcyjnej nielegalnej organizacji pod nazwą „Zastęp Rysiów”, „Stalowi Polacy”, „Wolność i Sprawiedliwość”. IPN-Rz, sygn. 05/68, s. 3-6; Archiwum rodziny Dębickich w Mielcu.

Uwaga! Ktokolwiek pamięta, ktokolwiek zna, ktokolwiek posiada materiały dotyczące różnych wydarzeń historycznych, dokumenty, zdjęcia, medale, odznaczenia itp. prosimy o kontakt z redakcją na adres w stopce redakcyjnej lub poprzez portal internetowy: www.promocja.mielec.pl